

משם נילולות הקי' זכה שו"ר רומז לשם מ"צ,
שהרי נסעו מ"צ מסעות נגד שם מ"צ:

כא ויסע משה את ישראל מים סוף וגו' (שמות
^{אוצר החכמה} עו כז). מדרש (שמו"ר פכ"ד ג')
הה"ד (תהלים עח נב) ויסע כללן עמו, מה
הללן כל מקום שהרועה מנהיגם שם נמשכת,
כך ישראל כל מקום שהיה משה מסייען נמשכין
אחריו, שנאמר (שיר השירים א ד) משכני אחריו
נרולה, ולכך נאמר ויסע משה את ישראל מים
סוף. ^{אוצר החכמה} **וצמדרש** (שהש"ר פ"א ד') משכני, מה
שנת לי משכני צחת מלרים וצחת הים אחריו
נרולה. ולריך להצין מה זה שמוציא מילת משכני
מפשוטו שהוא לשון המשכה. גם לפרש הפסוקים
שלפניו ושלאחריו:

והג"ל צזה כי עינינו רואות כי כל איש צימי
עלומיו וילדותו, אוהב ומתאוה לדברי
הצל שאין בו ממש, וכחפלו יעשה לו כעין
מעשי כרמים וגנות וירכב על מקל וכדומה הצל
הצלים, וכל פועל ה' למעניהו למען אחר שיגדל
ישכיל ויצן וימאס בהצלים כאלו, ויאהב ויתאוה
לדברים הנחוצים לו, והירא את דבר ה' יקח
שורש החמדה והתאוה ^{אוצר החכמה} **צו** לעצודת הצורה צ"ה.
והדמיון צזה לקונה צמרחקים אצנים טובות
ומרגליות, וכדי שלא יאבדן צדרך ישצן אותן
צעץ או צאבן עד צולו למחח חפלו, יקחם
משם ויתנם לתוך משצלות זהב וכסף. חה שאמר
הכתוב (קהלת י א) יקר מחכמה סכלות מעט,
ר"ל כי על ידי הסכלות שמתאוה להצל יקח
חכמה לעצודת ה'. ח"ש (משלי א כז) עד מחי
פתאים תאכצו, ולא אמר למח פתאים תאכצו
וכו', כי אם עד. מחי, כלומר שכצר צא העת
שראוי להשתמש בהם שימושם הראוי לו. ח"ש
חכמים אין אדם מת וחלי תאותו צידו יש לו
מנה רולה מאתים וכו', ומדוע עשה ה' ככה
להעציע צלצ איש להתאוות בכל עת למותר עד
שאינו יכול להשציע נפשו, אצל לא לתכו צראו
כי אם לתכלית עוצ להיות לאדם תשוקה וחמדה

ותאוה צלי גצול אל התורה והעצודה, כל זה
מבואר צספר קול יעקב ריש קבלת ואכל יעקב
ויקרא, עיין שם. ולפי זה אני אומר דה שנתן
ה' לישראל צחת מלרים, והיה להם מנה וצקשו
מאתים, ונתן להם צחת הים והיה להם מאתים,
ואחר זה ציקשו עוד יותר לכן לא רלו ליסע משם,
כפירוש רש"י הסייען משה צעל כרחן. ולדרכו
נאמר שהסייען צרלון על ידי שלמד אותם דעה
והשכל כמו שמתאווים לזה צלי גצול ותכלית, הנה
ראוי ונכון להם ליקח ממנו מוסר השכל להתאוות
צלי גצול לתורה ועצודת ה', דכתיב ציה (תהלים
יע יא) הנחמדים מחבצ ומפז וכו', והם שמעו
צקולו וילאו אל מדבר שור רעצ ולמח לשמוע
את דבר ה' ותורתו, עד שהקדימו עשיה לשמיעה
נעשה ונשמע (שמות כד ז), דהיינו צלי גצול
ותכלית. חה שאמר הכתוב ויסע משה את ישראל
מים סוף וילאו אל מדבר שור, ר"ל שהסייען
מתאוותן לצחת הים צלי גצול, עד כי כן ילאו
אל מדבר שו"ר מתאוין לשמוע קול ה' ולקבל
תורתו הארוכה מארץ מדה ורחבה וכו'. ח"ש
המדרש מה הללן כל מקום שהרועה מנהיגם
שם נמשכת, כך ישראל כל מקום שהיה משה
מסייען נמשכין אחריו, ר"ל כדצרינו שהיה משה
מסייען מחמדת ותאות צחת הים אל חמדת ותאות
התורה והעצודה שנאמר משכני, ר"ל ממה שנתת
לי משכני צחת מלרים וצקשתי עוד ונתת לי
צחת הים וצקשתי עוד, ועם כל זה משכני משה
עד אחריו נרולה. חה ענין פסוקי שיר השירים
(א צ) יסקני וגו' כי עוצים דודיק מיין, כלומר
מכה תאות היין אחר זה אמאם צזה ואקח מזה
להתאוות מיינה של תורה, לרית שמניך עוצים
וגו' על כן עלמות אהצוך, ר"ל צאותן מדות
החמדות והתאוות שהיו צימי העלמות והילדות
עתה אהצוך. וכמו כן משכני ממה שנתת לי
משכני צחת מלרים וים אחריו נרולה, כי מתחילה
דמיתי שלה ראוי להתאוות ולשמות צו, אצל
אחר אשר הביאני המלך חדריו צמתן תורה
ומשכן, נגילה ונשמחה צך כלומר ולא צדצרי הצל

יום, רעב, שובע, ופרנס עוב, שנאמר (שם לא ב) ויאמר ה' ראה קראתי בשם צללאל, (ויצא פירש האר"י ז"ל [צרחשית מא כה] את אשר האלקים עשה, כלומר צעלמו, הגיד לפרעה היינו רעב ושובע, ועתה ירא ^{הוא} פרעה איש נבון וגו', שגם השלישי יתקיים על ידך, עד כאן דבריו). ח"ש דבורה צפרוע פרעות צישראל בהתנדב עם צרכו ה', פירוש הלא הדבר ראוי לעם ה' לצרכו ומה אני לפתוח ראשון, אצל התירון לזה אנכי לה', מה שאנכי שופעת לה' הוא שהוא לצדו המכרח על זה, ואם צעיניו אני הגון על כן אנכי אשירה ואזמרה, כלומר תחילה ופיה פתחה בחכמה והבן, וכן איתא בצרכות (נ"ח ע"א) אפילו ריש גרגותא מן שמיא מני ליה:

בג עוד יתצאר (שופטים ה ב) צפרוע פרעות צישראל וגו' אנכי לה' אנכי אשירה וגו'. בהקדם לפרש מאמר (תפלת ערבית) האל הנפרע לנו מזרינו והמשלם גמול וגו', העושה לנו נסים ונקמה צפרעה, והמדקדקים מפסיקים צין נסים וצין ונקמה, כמשמעותו שלנו עשה נסים, ונקמה צפרעה, אצל העולם שגור צפיהם לומר יחד נסים ונקמה וגו', ודגלו עלי אהבה אל תקרי כו'. אצל יש לפרש לקשרו יחד, והוא על פי דברי רצינו מוהדו"צ זל"ה לפרש מאמרם (צרכות ל"ג ע"א) גדולה נקמה שניתנה צין שתי אותיות, שנאמר (תהלים לד א) אל נקמות ה', ומאמריו (זמר כל מקדש) משוך חסדך ליודעך אל קנא ונוקם, על פי משל למי שהיה אכזב צעיני המלך, ועתה הסכיל עשה והרים יד צמלך, וישצו למשפט ואמרו להרגו או ליסרו, ויאמר המלך מה צלע כי נהרגנו או נכהו ואיכבה אוכל וראיתי באצדן מולדתי, אלא ככה אעשה לו לגדלו ולרוממו ולנשאהו למעלה לשצת אללי, והוא צלצו ידע חטאו ופשעו נגדי, ואז הלא יבוס ויכלם ויקשה צעיניו יותר מכל העונשים, כי יאמר צלצו אוי לי מה עשיתי נגד מלך עוב ומטיב כמוכו, ובזו הצושה אנקום נקמתי. ועל זה אמר גדולה (אותה) נקמה שניתנה צין צ' אותיות, כלומר

הקודמים, מכירה דודיך מיין מישרים אהבון, שחורה אני צדצרי הצל צימי הילדות, וגאזה עתה, כאהלי קדר צדצרי הצל, ועתה כיריעות שלמה כי לקחתי אותן המדות לעבודת הצורא צ"ה. אל תרחוני וגו' כפירוש רש"י, שמוני נוערה את הכרמים כמו קטן צלי דעת שנוטע לו כעין כרמים, מחמת כרמי שלי לא נערת, כלומר שלא הגעתי לכלל דעת לנעור כרם שלי. ויראה לומר כי מעתה צהגיני לכלל דעת, אעור כרמי וארעה לאני אשמור מלות ה':

כב ותשר דבורה וצרק וגו' (שופטים ה א) צפרוע פרעות צישראל בהתנדב עם צרכו ה' וגו', אנכי לה' אנכי אשירה וגו'. כבר עמדו חז"ל על אומרה צכפל. ונ"ל כי נודע המתפלל לריק שיצין וישכיל גדולת הצורא צ"ה ושפלות עצמו, ויאמר מי אנכי שאזכה להתפלל לפני מלך מלכי המלכים הקצ"ה ואני איש וכו', אלא מפני רחמיו וחסדיו וכו', ונאמר (תהלים סה ג) שומע תפלה עדיך כל צער יצאו, כלומר שכל צער מוכרח לצא עדיך ואין להתפלל לזולתיך, וכמו שפירשו הלדיקים אדון המושיע צלתך אין להושיע (הושענות), כלומר אם שאני צוש לבקש מלפניך אצל ההכרח לא יגונה, כי צלתך אין להושיע וממי אבקש אם לא מאתך, וכמו כן צענין השירה אמר הכחוצ (שמות עו א) אז ישיר משה וצני ישראל, שעלה צלצם לשיר והיה מסובב הצושה על פניהם איך יאמר שירה לפני מי שהוא גאה גאה, אצל היו מוכרחים לזה לצא להודות ולשורר לפניו. ח"ש ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גאה ומי אנכי לשיר לפניו, אצל עזי חמרת יח ויחי לי לישועה, על כן אני מוכרח לזה לצל אהיה כפוי עוצה. והנה שם נאמר ישיר משה וצני ישראל ומשה פתח תחילה, אצל כאן ותשר דבורה וצרק וגו', ושלא יקשה איך ערצה לצ אשה לגשת לפתוח פיה תחילה, לזה אמרה תירון על זה על פי מה שאמרו צרכות (דף נ"ה ע"א) שלשה הקצ"ה צעלמו מכרח עליהן בכל